

مۇسۇلمانلار جامائىتى (كاپىرغا چىقىرىش ۋە ھىجرەت جامائىتى)

ئېنىقلىما:

◊ بۇ جامائەت ئۆزىنى "مۇسۇلمانلار جامائىتى" دەپ ئاتايدۇ، ئەمما ئاخبارات ساھەسى ئۇنىڭغا "كاپىرلىققا چىقىرىش ۋە ھىجرەت جامائىتى" دەپ نام بەرگەن. بۇ، گۇناھ بىلەن كاپىرلىققا چىقىرىش مەسلىسىدە خاۋارىجلارنىڭ مېتودىنى تۇتقان رادىكال ئىسلامىي جامائەت بولۇپ، دەسلەپتە مىسىر تۈرمىلىرىدە مەيدانغا كەلگەن. ئۇنىڭ ئەزالىرى تۈرمىدىن بوشىتىلغاندىن كېيىن، پىكىرىنى راۋاجلاندۇرغان، مىسىردا، بولۇپمۇ ئۇنۋېرسىتېت ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدا ئەگەشكۈچىلىرى كۆپەيگەن.

قورۇلۇشى ۋە ئاساسلىق كىشىلىرى:

◊ مىسىر تۈرمىلىرىدە كاپىرلىققا چىقىرىش ۋە ھىجرەت جامائىتى ئىسمى بىلەن تونۇلغان مۇسۇلمانلار جامائىتىنىڭ پىكىر ۋە پىرىنسىپلىرى جانلانغان، بولۇپمۇ ئۆز دەۋرىدىكى مىسىرنىڭ ھاكىمى جامال ئابدۇنناسىرنىڭ بۇيرۇقى بىلەن 1965 - يىلىدىكى قولغا ئېلىش دولقۇنى ۋە بۇ قولغا ئېلىش ئارقىسىدا سەيىد قۇتۇب، ئۇنىڭ بۇرادەرلىرىنىڭ قەتل قىلىنىشىدىن كېيىن تېخىمۇ جانلىنىپ كەتكەن.

◊ تۈرمىلەردىكى دىيانىتى كۈچلۈك مۇسۇلمانلار تىلغا ئېلىنسىلا بەدەنلەرنى تىكەنلەشتۈرۈۋېتىدىغان تۈرلۈك ئازابلارنى كۆرگەن، ئۇلارنىڭ نۇرغۇنلىرى كۆز ئالدىلىرىدا قىيناش دەستىدىن شېھىت بولۇپ كەتكەن، زالىملار ئۇلارغا قىلچىمۇ رەھىم قىلمىغان. مۇشۇنداق ئېچىنىشلىق مۇھىتتا رادىكاللىق ئاپىرىدە بولغان، كاپىرلىققا چىقىرىش ئىدىيىسى يىتىلگەن ۋە قوللاشقا ئېرىشكەن.

◊ 1967 - يىلى ئامانلىق ساقلاش خادىملىرى تۈرمىدىكى بارلىق دەۋەتچىلەردىن دۆلەت رەئىسى جامال ئابدۇنناسىرنى ھېمايە قىلىشنى تەلەپ قىلغان. بۇ مەسىلىدە مەھبۇسلار ئۈچ گورۇپقا ئايرىلغان:

- بىر قىسىم كىشىلەر، تۈرمىدىن چىقىرىلىشى ۋە خىزمەتلىرىگە قايتىشىلىرىنى كۈزلەپ، رەئىس ۋە ئۇنىڭ تۈزۈمىنى دەرھاللا ھېمايە قىلىپ، ئۆزلىرىنىڭ بارلىق دەۋەتچىلەرنىڭ نامىدىن سۆزلىگەنلىكلىرىنى دەۋا قىلغان. ئۇلارنىڭ ئىچىدە جاسۇسلار بولۇپ، ئىسلامىي ھەرىكەت ئىچىدە بەشىنچى سەپ كىشىلەر ئىكەنلىكى ئىسپاتلانغان. بەزىلىرى ھەقىقىي جاسۇسلار بولمىسىمۇ، كۆزگە كۆرىنەرلىك مەنپەئەتكە ئېرىشىش مەقسىتىدە جامائەتكە قېتىلغان سىياسەتچىلەر ئىدى.

- ئەمما قاماقتىكى دەۋەتچىلەرنىڭ كۆپىنچىسى سۈكۈت قىلغان، زورلىنىش ۋەزىيىتىدە بولغانلىقلىرى ئۈچۈن ھېمايىمۇ قىلمىغان، قارشىمۇ تۇرمىغان.

- ئاز ساندىكى بىر قىسىم ياشلار ھۆكۈمەتنىڭ تەكلىۋىنى رەت قىلغان، رەئىس ۋە ئۇنىڭ تۈزۈمىنى كاپىر دەپ ئېلان قىلغان. ھەتتا، ھۆكۈمەتنى ھېمايە قىلغان بۇرادەرلىرىنى ئىسلامدىن چىقىپ كەتتى، دەپ ھېسابلىغان. ئۇلارنى كاپىر دېمىگەنلەر كاپىر، ھۆكۈمدارلارنى ھېمايە قىلغانلىقى ئۈچۈن پۈتۈن جەمئىيەت كىشىلىرى كاپىر، شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلارغا رۇزا، نە نامازنىڭ پايدىسى يوق، دەپ قارىغان. بۇ گۇرۇپپىنىڭ يىتەكچىسى ۋە پىكىرلىرىنىڭ ئوتتۇرىغا قويغۇچىسى شەيخ ئەلى ئىسمائىل ئىدى.

بۇ جامائەتنىڭ كۆزگە كۆرۈنگەن كىشىلىرى:

◆ شەيخ ئەلى ئىسمائىل: بۇ كىشى ياشلاردىن تەشكىللەنگەن بۇ گۇرۇپپىنىڭ تۈرمىدىكى يىتەكچىسى بولۇپ، ئەزھەرنى پۈتتۈرگەن. ئۇ، ئۇستاز سەيىد قۇتۇب بىلەن ئۆلۈم ئىجرا قىلىنغان ئىككى كىشىنىڭ بىرى شەيخ ئابدۇلفەتتاھ ئىسمائىلنىڭ بىر توققىنىدۇر. شەيخ ئەلى شەرئەت دائىرىسى ئىچىدە، جامائەتتە كاپىرلىققا چىقىرىش ۋە باشقىلاردىن مۇناسىۋەتنى ئۈزۈش پىرىنسىپلىرىنى شەكىللەندۈرگەن بولۇپ، ئۇنى گويىا كىتاب ۋە سۈننەتتىن، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ مەككە ۋە مەدىنىدىكى ھاياتىدىن دەلىللىرى بار شەرئىي ئىشلاردەك قىلىپ كۆرسەتكەن. ئۇ بۇ مەسىلىدە خاۋارىجلارنىڭ تەسىرىگە ئۇچىرىغان؛ ئەمما ئۇ ھەقىقەتكە قايتىپ، ئۆزى چاقىرىغان شۇ تۈردىكى پىكىرلەردىن قول ئۈزگەنلىكىنى ئېلان قىلغان.

◆ شۇكرىي ئەھمەد مۇستەفا (ئەبۇ سەئىد)، 1942 - يىلى ئەسىۋت ناھىيىسىنىڭ ھەۋاتىكە يېزىسىدا تۇغۇلغان. ئۇ 1965 - يىلى مۇسۇلمان قېرىنداشلار تەشكىلاتىغا مەنسۇپ بولغانلىقى ئۈچۈن قولغا ئېلىنغان ياشلارنىڭ بىرى بولۇپ، ئۇ چاغدا ئۇ 23 ياشتىن ئاشمىغان ئىدى.

- شەيخ ئەلى ئىسمائىل پىكىرلىرىدىن قايتقاندىن كېيىن، تۈرمە ئىچىدە جامائەتنىڭ رەھبەرلىكىنى ئۈستىگە ئالغان.

- 1971 - يىلى قاماقتىن بوشىتىلغان. يېزا ئىگىلىك ساھەسىدە باكلاۋۇرلۇق ئۇنۋانىنى ئالغاندىن كېيىن، جامائەتنىڭ ئىدارە ھەيئىتىنى تەشكىللەش ئۈچۈن ھەرىكەت قىلىشقا باشلىغان. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭغا، ئۆزلىرىنىڭ نەزىرىدىكى مۇسۇلمانلار جامائىتىنىڭ قوماندانى ۋە مۆمىنلەرنىڭ ئەمىرى سۈپىتىدە بەيئەت قىلىنغان. شۇنىڭ بىلەن ناھىيە ۋە رايۇنلارغا باشلىقلارنى تەيىنلىگەن ۋە جامائەتنىڭ مەخپىي مەركەزلىرى سۈپىتىدە قاھىرە، ئىسكەندەرىيە، جىيزە ۋە بىر قىسىم قەبىلىلەر رايۇنلىرىدا قانچىلىغان ئۆيلەرنى ئىجارىگە ئالغان.

- 1973 - يىلى ھىجرەتكە ئائىت پىكىرلىرىنى تەتبىقلاش مەقسىتىدە، مال - مۈلۈكلىرىنى سېتىپ، ئۆزلىرىنى كېرەكلىك لازىمەتلىكلەر ۋە ئاق قۇراللار بىلەن قوراللانغاندىن كېيىن، جامائەتنىڭ ئەزالىرىنى تاغلىق رايۇنلارغا، ئەلمىنىيا ناھىيىسىدىكى ئەبۇ قەرقاس ئەتراپىدىكى ئورمانلىقلارغا چىقىشقا بۇيرۇق بەرگەن.

- 1973 - يىلى 26 - ئۆكتەبىر كۈنى بۇ ئىشلىرى سەۋەپلىك مىسىر بىخەتەرلىك كۈچلىرى بىلەن تىركىشىپ قالغان. بۇ تىركىشىشتە ئۇ قولغا ئېلىنىپ، مىسىر دۆلەت

بىخەتەرلىك ئىدارىسى تەرىپىدىن 1973 - يىلى 618 - نۇمۇرلۇق ھۆججەتنىڭ روھىغا ئاساسەن مەھكىمىگە بىرىلگەن.

- 1973 - يىلىدىكى ئۆكتەبىر ئۇرۇشىدىن كېيىن، يەنى 1974 - يىلى 21 - ئاپرىلدا جۇمھۇرىيەت تەرىپىدىن شۇكرىي مۇستەفا ۋە ئۇنىڭ جامائىتىنى كەچۈرۈم قىلىش قارارى چىققان. ئەمما ئۇ پائالىيەتلىرىنى قايتىدىن باشلىغان. ئۇ بۇ قېتىم پائالىيەتلىرىنى تېخىمۇ ئاكتىپ شەكىلدە ئېلىپ بارغان، جامائەتنىڭ ئاساسىنى كېڭەيتىش، سەپلىرىنى قايتىدىن تەشكىللەش ئۈچۈن ھەرىكەت قىلغان. مىسىرنىڭ ئوخشىمىغان رايونلىرىدىن جامائەتكە يېڭى ئەزالارنى قوشقان، بىر تۈركۈم كىشىلەرنى بۇ جامائەتنى مالىيە بىلەن تەمىنلەش مەقسىتىدە چەتئەللەرگە ئەۋەتكەن بولۇپ، بۇ ئارقىلىق ئۇلارنىڭ پىكىرلىرى بىر قانچە دۆلەتكە تارقالغان.

- شۇكرىي مۇستەفا ئەگەشكۈچىلىرىنىڭ پائالىيەت ئېلىپ بېرىشى ئۈچۈن شارائىت ھازىرلاپ بەرگەن بولۇپ، ئۇلارنى دەۋەت، ئەمەل، ناماز ۋە ئۆگۈنۈشلەر بىلەن مەشغۇل قىلغان ۋە شۇ ئارقىلىق ئۇلارنى جەمئىيەتتىن يىراق تۇتقان، ئەزالىرى بارلىق ئىھتىياجلىرىدا جامائەتكە تايىنىدىغان بولغان. ئەزالىرى ئىچىدىن ئېغىپ كەتكەنلەر تەن جازاسىغا ئۇچرايدۇ، جامائەتنى تاشلاپ كەتسە كاپىر، ھېسابلىنىدۇ. جامائەتنىڭ سىرتىدىكى پۈتۈن جەمئىيەت كاپىر، دەپ قارىلىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلارغا تەن جازاسى بىرىلىدۇ، يوقىتىلىدۇ.

- گەرچە شۇكرىي مۇستەفا چىقىرىدىغان قارارلىرىدا بىر مۇستەبىت كىشى بولسىمۇ، ئەگەشكۈچىلىرى جامائەتكە دەسلەپ كىرگەندە ئۇنىڭغا قىلغان بەيئەتنىڭ تەقەززاسى بويىچە ئۇنىڭغا قارىغۇلارچە ئەگىشىدۇ.

- ھەممىگە مەلۇم ۋە ئېنىقكى، بۇ جامائەت بولۇپمۇ مىسىرنىڭ سابىق ۋەقەپلەر مىنىستىرى شەيخ مۇھەممەد ھۈسەين ئەزەھەبىينىڭ ئۆلتۈرۈلىشىدىن كېيىن، مىسىر ھۆكۈمەت دائىرىلىرى تەرىپىدىن قاتتىق باستۇرۇشقا دۇچ كەلگەن. ھۆكۈمەت دائىرىلىرى بىلەن جامائەتنىڭ ئەزالىرى ئوتتۇرىسىدىكى كۈچلۈك تىرىكشىشلەردىن كېيىن، جامائەتنىڭ يۈزلىگەن كىشىلىرى قاماققا ئېلىنىپ، 6 - نومۇرلۇق ھۆججەتنىڭ روھىغا ئاساسەن مەھكىمىگە بىرىلگەن، بۇ مەھكىمە باشتا شۇكرىي مۇستەفا، ماھىر ئابدۇلئەزىز بەكرىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان جامائەتنىڭ بەش رەھبىرىگە ئۆلۈم ھۆكۈم قىلغان، قالغان ئەزالىرىغا ئوخشىمىغان مۇددەتلەر بويىچە ھۆكۈم نامە چىقىرىلغان.

- 1978 - يىلى 30 - مارت، سادات قۇددۇسقا سەپەر قىلغان كۈنى شۇكرىي مۇستەفا ۋە سەپداشلىرىغا ئۆلۈم جازاسى ئىجرا قىلىنغان.

- جامائەت قاتتىق زەربىگە دۇچ كەلگەندىن كېيىن، پائالىيەتلىرىنى مەخپىي ئېلىپ بېرىشقا باشلىغان بولۇپ، بۇ خىل ئەھۋال ئارقىلىق جامائەتنىڭ ۋۇجۇدى ھازىرغىچە ساقلىنىپ قالغان. ئەمما، مەيلى تۈرمىدە ياكى جەمئىيەتتە بولسۇن ئۇلار بىلەن سۆھبەت، مۇنازىرىلەرنى قىلىپ تۇرىدىغان سەلەپى ئەقىدىسى ۋە مېتودىغا ئىگە ئىسلام ئويغىنىش ئېقىمىنىڭ قاتتىق قارشىلىق كۆرسىتىشى سەۋەپلىك ئۇلارنىڭ ۋۇجۇدىنىڭ كۆزگە كۆرۈنگۈدەك تەسىرى يوق. سۆھبەت ۋە مۇنازىرىلەر ئۇلارنىڭ نۇرغۇنلىرىنى ئەقلىنى تېپىشىغا ۋە جامائەتتىن قول ئۈزۈشىگە ئېلىپ بارغان.

◆ ماھىر ئابدۇلئەزىز زىناتىي (ئەبۇ ئابدۇللاھ): مۇستەفا شۇكرىيىنىڭ ھەمىشەسىنىڭ ئوغلى ۋە مىسىردىكى جامائەتنىڭ رەھبەرلىك ئورنىدىكى مۇئاۋىنى. ئۇ جامائەتنىڭ تەشۋىقات ئىشلىرى مەسئۇلى ئىدى. شەيخ مۇھەممەد ھۇسەين زەھەبىي مەسىلىسىدە، 1977 - يىلى، 6 - نومۇرلۇق ھۆججەتنىڭ روھىغا ئاساسەن مۇستەفا شۇكرىي بىلەن بىرلىكتە ئۆلۈم ئىجرا قىلىنغان. ئۇنىڭ «ھىجرەت» ناملىق كىتابى بار.

پىكىر ۋە ئېتىقادلار:

◆ كاپىرلىققا چىقىرىش بۇ جامائەتنىڭ پىكىر ۋە ئېتىقادلىرىدىكى ئاساسلىق ئامىل.

- ئۇلار گوناھىي كەبىرە سادىر قىلغان، تەۋبە قىلماستىن ئىزچىل داۋاملاشتۇرغان بارلىق كىشىلەرنى كاپىرغا چىقىرىدۇ. شۇنىڭدەك ئاللاھ تائالانىڭ ھۆكۈمى بىلەن ھۆكۈم قىلمىغان ھۆكۈمدارلارنى مەسىلىنىڭ تەپسىلاتىغا كىرمەستىنلا كەسكىن ھالدا كاپىرغا چىقىرىدۇ. بۇلارنىڭ قول ئاستىدىكىلەرنىمۇ كاپىرغا چىقىرىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار شۇ ھۆكۈمدارلارغا رازى بولغان، ئۇلارغا ئەگەشكەن بولۇپ، بۇلارنىمۇ سۈرۈشتۈرمەستىنلا كاپىرغا چىقىرىدۇ، شۇنىڭدەك ئۆلىمالارنىمۇ كاپىرلار قاتارىغا چىقىرىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار يۇقىرىقى كىشىلەرنى كاپىرغا چىقارمىغان. ئۇلار يەنە، پىكىرلىرىنى بايان قىلغاندىن كېيىن ئۇنى قوبۇل قىلمىغان ياكى قوبۇل قىلىشمۇ ئۇلارنىڭ جامائىتىگە قېتىلمىغان ۋە ئىمامغا بەيئەت قىلمىغان بارلىق كىشىلەرنى كاپىرلار قاتارىغا چىقىرىدۇ. ئەمما، ئۇلارنىڭ جامائىتىگە قوشۇلۇپ، كېيىن تاشلىۋەتكەن كىشى مۇرتەد بولۇپ، قېنى ھالال سانىلىدۇ. بۇنىڭغا ئاساسەن، ئەگەر ئۇلارنىڭ دەۋەتلىرى يەتكەن تۇرۇقلۇق، ئۇلارنىڭ ئىماملىرىغا بەيئەت قىلمىغان ئىسلامىي جامائەتلەرمۇ دىندىن چىققان دۈشمەن كاپىرلاردۇر.

- ئىماملارنىڭ سۆزلىرى، ئىجمائى، ھەتتا ساھابىلەرنىڭ ئىجماسى بولسىمۇ، ياكى قىياس، مەسالىھ مۇرسەلە، ئىستىھسان ۋە شۇنىڭغا ئوخشىغان فىقھىي مەسىلىلەرنى قوبۇل قىلغان بارلىق كىشىلەر ئۇلارنىڭ نەزىرىدە مۇشرىك، كاپىردۇر.

- ئاللاھنى قويۇپ تەقلىدچىلىكتىن ئىبارەت «بۇت» نى مۇقەددەسلەشتۈرگەنلىكى ئۈچۈن، ھىجرىيە تۆتىنچى ئەسىردىن كېيىنكى بارلىق ئىسلامىي دەۋرلەر كۇپۇر ۋە جاھالەت دەۋرىدۇر. مۇسۇلمان كىشى ئۈچۈن، ھۆكۈملەرنى دەلىللىرى بىلەن بىلىش شەرت بولۇپ، ئۇلارچە دىننىڭ ھېچبىر ئىشىدا تەقلىد قىلىش جائىز ئەمەس.

- ھەتتا توغرا يولدىكى خەلىپىلەر بولغان تەقدىردىمۇ، ساھابىلەرنىڭ سۆز - ھەرىكەتلىرى دەلىل بولالمايدۇ.

◆ ھىجرەت جامائەتنىڭ پىكىرىدىكى ئىككىنچى ئامىل بولۇپ، بۇنىڭدا جاھىلىيەت جەمئىيىتىدىن يىراق تۇرۇشنى كۆزدە تۇتىدۇ. ئۇلارنىڭ قارىشىچە ھازىرقى بارلىق جەمئىيەتلەر جاھىلىيەت جەمئىيەتلىرىدۇر. ئۇلارنىڭ نەزىرىدىكى ئايرىم تۇرۇش ئورۇن ۋە ھېس جەھەتتىن ئايرىم تۇرۇش بولۇپ، پەيغەمبەر

ئەلەيھىسسالام ۋە ئۇنىڭ ساھابىلىرى مەككە دەۋرىدە ياشىغاندەك (ئۇلارنىڭ قاراشلىرى بويىچە) ھەقىقىي ئىسلامىي ھايات ئەمەللىشىدىغان مۇھىتتا ياشاشتىن ئىبارەتتۇر.

- مۇسۇلمانلار، ئىسلام ئاجىزلاشقان ھازىرقى باسقۇچتا مۇسۇلمانلار (كاپىرلىققا چىقىرىش ۋە ھىجرەت) جامائىتى ئارقىلىق ئىسلامغا بولغان سۆيگۈسىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن ھېسسى ئايرىمچىلىقنى ئەمەللىيەشتۈرىشى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا يىتەرلىك كۈچكە ئېرىشكەنگە قەدەر جىھاد قىلماي تۇرىشى لازىم.

◆ ئۇلارنىڭ نەزىرىدە ئىسلام تارىخىنىڭ قىممىتى يوق؛ چۈنكى تارىخ، پەقەت قۇرئان كەرىمدە كەلگەن ئەڭ گۈزەل قىسسىلەردۇر.

◆ يەنە، تەھقىقلىغۇچى ئۆلىمالارنىڭ سۆزلىرى، ئاساسلىق تەپسىر ۋە ئەقىدە كىتابلىرىمۇ ئەھمىيەتسىز؛ چۈنكى قەدىم ۋە يېقىنقى زاماندا ئۈممەتنىڭ ئۆلىمالىرى (ئۇلارنىڭ دەۋالىرىغا كۆرە) ئىسلامدىن چىققان مۇرتەدلەردۇر.

◆ ئۇلار پەقەت كىتاب ۋە سۈننەتنىڭ ھۆججەتلىكىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. ئەمما ئۇلارمۇ باشقا بىدئەتچىلەرگە ئوخشاشلا، بىر پىكىرنى توغرا دەپ قاراپ، قۇرئاننىڭ ئىبارىلىرىنى ئۇنىڭغا بورايدۇ، ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە توغرا كەلگەن سۈننەتنى قوبۇل قىلىدۇ، توغرا كەلمىگەننى رەت قىلىدۇ ياكى دالالتىنى رەت قىلىشقا ئورۇندۇ.

◆ «بىز ساۋاتسىز ئۈممەتمىز...» دېگەن ھەدىسنى خاتا تەۋىل قىلىپ، ساۋاتسىزلىققا چاقىرىدۇ. پاكولتتلارنى تاشلاش، ئىسلامىي ياكى غەيرى ئىسلامىي ئېنىستىتوت ۋە ئۇنۋېرسىتېتلارغا كىرىشتىن چەكلەشكە چاقىرىدۇ؛ چۈنكى بۇلار تاغۇتلارنىڭ مۇئەسسەسەلىرى بولۇپ، زىيانلىق مەسچىتلەر قاتارىغا كىرىدۇ.

- ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش چاقىرىقنى كىشىلەرنى ئىسلامنى ئۆگىنىشتىن يىراقلاشتۇرۇپ، كاپىرلارنىڭ ئىلىملىرى بىلەن ئاۋارە قىلىش ئۈچۈن ئوتتۇرىغا قويۇلغان يەھۇدىيلارنىڭ چاقىرىقىدۇر، دەپ قارايدۇ. ئىلىم پەقەت ئۇلارنىڭ ئايرىم ئولتۇرۇشلىرىدىلا ئېلىنىدىغان ئىلىمدۇر.

◆ جۈمە نامىزىنى، مەسچىتلەردە جامائەتلەرنى تەرك قىلىشنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ؛ چۈنكى مەسچىتلەرنىڭ ھەممىسى زىيانلىق مەسچىتلەر، ئىماملىرى كاپىر ئىماملاردۇر. پەقەت ھەرەم مەسچىتى، پەيغەمبەر مەسچىتى، قۇبا مەسچىتى ۋە ئەقسا مەسچىتىدىن ئىبارەت تۆت مەسچىت بۇنىڭدىن مۇستەسنا بولۇپ، ئىمام ئۆزلىرىدىن بىر كىشى بولغان تەقدىردە ئۇلاردا ناماز ئوقۇشقا بولىدۇ.

◆ ئۆزلىرىنىڭ ئەمىرى شۇكرىي مۇستەفانىڭ بۇ ئۈممەتنىڭ كۈتلىۋاتقان مەھدىسى ئىكەنلىكىنى، ئۇنىڭ جامائىتى ئارقىلىق ئاللاھ تائالا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئارقىلىق ئىشقا ئاشۇرمىغان ئىسلامنىڭ بارلىق دىنلار ئۈستىدىن غالىب كىلىشىنى ئىشقا ئاشۇرىدۇ، دەپ دەۋا قىلىشىدۇ.

- بۇلارغا ئاساسەن، جامائەتنىڭ رولى، ئامېرىكا قوشما شىتاتلىرى بىلەن سوۋىت ئىتتىپاقى ئوتتۇرىسىدا يۈز بىرىدىغان يەرشارى خاراكتېرلىك بىر ئۇرۇش ئارقىلىق زامانىۋىي بومبا، ئايرۇپىلان ۋە باشقا قوراللار مۇنقەرز بولۇپ، زېمىن ۋە ئۇنىڭدىكى ئىنسانلار ۋەيران قىلىنغاندىن كېيىن، ئۆتمۈشتىكىگە ئوخشاش، قىلىچ،

ئوقيا، شەمشەر... لەر ئارقىلىق ئۇرۇشىدىغان ئەھۋال مەيدانغا كەلگەندە ئاندىن باشلىنىدۇ.

◊ جامائەتنىڭ رەھبەرلىرى ئۆزلىرىنىڭ ئىماملىق ۋە مۇتلەق ئىجتىھاد قىلىش دەرىجىسىگە يەتكەنلىكلىرىنى، بارلىق ئۈممەتكە ۋە ئىلگىرى - كېيىن بىرلىككە كەلگەن مەسىلىلىرىگە قارشى چىقىش ھەقىقىي بارلىقىنى، دەۋا قىلىشىدۇ.

- ئۇلارنىڭ دەۋىتى ۋە ئەقىدىلىرىنىڭ سىرلىرىنى ئېچىپ بەرگەن ئەڭ مۇھىم كىتاب كېيىنكى مەزگىللەردە ئۇلارنى تاشلاپ چىققان جامائەتنىڭ ئەزاسى ئابدۇرراھمان ئەبۇلخەيرنىڭ "ذكرياتي مع جماعة المسلمين - التكفير والهجرة" ناملىق كىتابدۇر.

پىكىر ۋە ئەقىدىلەرنىڭ يىلتىزلىرى:

مۇسۇلماننى كاپىرغا چىقىرىش مەسىلىسى قەدىمىي مەسىلە بولۇپ، خاۋارىجلار دەۋرىدىن بۇيان ئۇنىڭ ئىسلام پىكىر تارىخىدا يىلتىزى بار. ئۇ، بىر قانچە ئەۋلادتا ئىلمىي ۋە ئەمەلىي ئىزلارنى قالدۇرغان. بۇ ھادىسە ئۆلىمالار زىكىر قىلىپ ئۆتكەن بىر قانچە خىل سەۋەبلەر تۈپەيلى ئويغانغان بولۇپ، ئۇلارنى تۆۋەندىكىچە يېغىنچاقلاش مۇمكىن:

- ئىسلامىي جەمئىيەتلەردە، نە ھۆكۈمدارلار تەرىپىدىن، نە زالىم تاغۇتلارنىڭ ئايماقلىرى ئاستىدا ئىزىلىپ كەتكەن ئىسلام جەمئىيەتلىرى تەرىپىدىن ھېساب ئېلىنمايدىغان ۋەزىيەت شەكىللىنىپ، چىرىكلىك، پىتنە - پاسات ۋە دىنسىزلىقنىڭ يامىراپ كەتكەنلىكى.

- مۇسۇلمان ھۆكۈمدارلىرىنىڭ ئىسلام ئىسلاھات ھەرىكەتلىرىگە قارشى كۆرەش قىلىشى، تۈرمىلەرنىڭ ئىسلام دەۋەتچىلىرى بىلەن توشقۇزىلىشى ۋە مەۋجۇت بولغان بارلىق قىيىناش ئۇسۇللىرىنى قوللىنىش، قېيىنغۇچى ۋە گۈندىپايىلار تەرىپىدىن كۆپۈرگە ياتىدىغان سۆزلەرنىڭ سادىر بولۇشى.

- مۇشۇ خىل قېيىن شارائىتتا يېزىلغان بۇ خىل پىكىرلەرنىڭ ئۇرۇقلىرىنى ئۆزىگە مۇجەسسەملەشتۈرگەن بىر قىسىم ئىسلامىي كىتابلارنىڭ تارقىلىشى ۋە بۇ پىكىرنى مۇشۇ جامائەت (كاپىرغا چىقىرىش ۋە ھىجرەت) نىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشى، ئۇنىڭغا رادىكالىق ۋە زۇرۋانلىق تۈسنى بېرىشى.

- يۇقىرىقىلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئاساسىنى تەشكىل قىلىدىغان نەرسىلەر: دىننىڭ ھەقىقىتىنى تونۇشنىڭ ئاجىزلىقى، نەسلىرىنى چۈشىنىشتە زاھىرى (سىرتقى) غا قاراش، ھارامغا چىقىرىشقا ئالدىراش، ئوقۇملارنى ئارىلاشتۇرۇۋېتىش، بەزى ئىسلامىي ھەرىكەت رەھبەرلىرىدىكى ئەھلى سۈننەت ۋە لىجامائەتنىڭ مېتودى ۋە ئەقىدىلىرىنى خونۇكلەشتۈرۈشلەردىن باشقا ئېنىق ھۆكۈملەرنى تاشلاپ قويۇپ، شۈبھىلىك مەسىلىلەرگە ئەگىشىش، تارىخ، رىئالىق، كائىنات ۋە ھاياتنىڭ سۈننەتلىرى، ئەھلى سۈننەت ۋە لىجامائەتنىڭ مېتودلىرىغا نىسبەتەن تونۇشنىڭ ئاجىزلىقىدىن ئىبارەت.

تارقالغان رايونلار:

بۇ جامائەت مىسىرنىڭ كۆپ ساندىكى ناھىيىلىرىگە، بولۇپمۇ مىسىر ئېگىزلىكىگە تارقالغان. ئۇنىڭ يەنە يەمەن، ئىئوردانىيە، ئالجىرىيە... ۋاھاكازالار قاتارلىق بىر قىسىم ئەرەب دۆلەتلىرىدە ئادەملىرى بار.

يۇقىرىقىلاردىن شۇ نەرسە ئايدىڭلىشىدۇكى: بۇ جامائەت، گۇناھىي كەبىرە ئۆتكۈزۈپ، ئۇنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرغان بارلىق كىشىلەرنى، پۈتۈن ھۆكۈمدارلارنى ئاللاھنىڭ قانۇنى بىلەن ھۆكۈم قىلمىغانلىقى ئۈچۈن، قارا - قويۇق كاپىرغا چىقىرىدىغان خاۋارىجلارنىڭ پىكرىنى جانلاندىرغان بىر رادىكال جامائەتتۇر. شۇ ھۆكۈمدارلارنىڭ باشقۇرىشىغا رازى بولغان بارلىق پۇخرالارنىڭ قارا - قويۇق ھەممىسىنى كاپىر، دەپ قارايدۇ، ئۇ ھۆكۈمدارلارنى كاپىرغا چىقارمىغان ئۆلىمالارنى كاپىرغا چىقىرىدۇ. بۇ جامائەتنىڭ پىكرىدە ھىجرەت ئىككىنچى ئامىل بولۇپ، بۇنىڭدىن كۆزدە تۇتىشىنى جاھىلىيەت جەمئىيىتىنى ماكان ۋە ھېسسى جەھەتتىن تاشلاپ چىقىشتىن ئىبارەتتۇر. بۇ جاھىلىيەتنىڭ ئىبادەت ئورۇنلىرى (بۇنىڭدا مەسچىتلەرنى كۆزدە تۇتىدۇ) دىن يىراق تۇرۇش، مۇسۇلمانلارنىڭ بىرلىكىگە نىسبەتەن ئېنىق پۈزۈتسىيەدە بولۇش ۋە ئىسلامنىڭ ئەڭ تۈۋەن چېكى ئوقۇمىنى تارقىتىش قاتارلىقلاردا ئىپادىلىنىدۇ. بۇ جامائەتنىڭ پىكرى ۋە مېتودلىرىنىڭ، ھۆكۈم قوبۇل قىلىش، دەلىل كەلتۈرۈش مەنبەلىرى، ئىمان ۋە كۆپۈر مەسلىھىتى ۋە بۇلاردىن باشقا يۇقىرىدا بايان قىلغان مەسلىھەتدە ئەھلى سۈننەتنىڭ ۋە لىجامائەتنىڭ مېتودلىرىغا قانچىلىك خىلاپ كىلىدىغانلىقى ھېچقانچە سىر ئەمەس.

ئەتراپلىق مەلۇمات ئۈچۈن پايدىلىنىش مەنبەلىرى:

(ئا) جامائەتنىڭ كىتاب ۋە كىتابچىلىرى (قوليازىمىلار):

- شۇكرىي مۇستەفا ئەبۇ سەئىد: رسالۃ الحجيات.
- شۇكرىي مۇستەفا ئەبۇ سەئىد: رسالۃ التوسمات.
- شۇكرىي مۇستەفا ئەبۇ سەئىد: كتاب الخلافة.
- ماھىر بەكرىي ئەبۇ ئابدۇللاھ: رسالۃ الهجرة.
- ماھىر بەكرىي ئەبۇ ئابدۇللاھ: رسالۃ إجمال تأويلهم والرد عليها.
- ئابدۇرراھمان ئەبۇلخەير: ذكرياتي مع جماعة المسلمين - التكفير والهجرة، كۇۋەيت، 1980م.

(ب) جامائەتنىڭ سىرتىدىكىلەرنىڭ كىتاب ۋە كىتابچىلىرى:

- رىچارد گرر دىكىمجان: الأصولية في العالم العربي، ۋەفا نەشرىياتى - مەنسۇرە.
- د. يۇسۇف قەرداۋىي: ظاهرة الغلو في التكفير، ئىئىتسسام نەشرىياتى - قاھىرە.

- سالم بهه نساؤني: الحكم وقضية التكفير المسلم، كؤوهيت - 1981م .
- ههسن هؤزه يبي: دعاة لا قضاة، قاهره - 1977م .
- ئابدؤر راهمان ئه للؤؤه يهق ئه لمؤته يري: الغلو في الدين .
- ئابدؤللاه ئه لقهرني: ضوابط التكفير عند أهل السنة والجماعة .
- مؤهه ممد سؤرؤر ئبني نايف زه ينؤلئابدين: الحكم بغير ما أنزل الله وأهل الغلو .
- نؤئمان سامسرائي: التكفير جذوره، أسبابه، مبرراته .
- مؤهه ممد ئبني ئبراهم ئال شهخي: تحكيم القوانين .
- ئسهاق ئبني ئابدؤر راهمان ئبني ههسن ئال شهخي: حكم تكفير المعين والفرق بين قيام الحجة وفهم الحجة .
- ئبني تهيمييه: الإيمان الأوسط .
- لالكائي: أصول إعتقاد أهل السنة والجماعة .
- ره جهب مؤختار مه زكؤر: التكفير والهجرة وجها لوجه .
- شهخي ئه لبانينيك كاپسرلئقا چقشرش جامائتي بلسن ئؤتكؤزگهن مؤنازبرسي - ئئوردانيه (لنتا) .
- مؤهه ممد ئبني ئسمائل ئه لمؤقه ددهم: مناقشة حد الإسلام وحد الإيمان، "سلسلة قضايا الكفر والإيمان"، (لنتا) .